

ԱԼԻԵՒ + ԱԶԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

= ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բաքուի մէջ փետրուար 5-9 գումարուած է Ադրբեջանի նորընտիր Խորհրդարանին առաջին նիստը, որուն օրակարգի «ամենահրաատապ» հարցը նկատուած է Արցախի խնդիրը:

Նիստին մասին համառօտ թղթակցութիւն մը ստացանք Երևանի ՌԱԿ. մամուլի գրասենեակէն (Պայքար 16 փետրուար): Հոն մէջբերուած մի քանի վկայութիւնները քաւարար են, որ Ադրբեջանի նախկին առաջին քարտուղար, Խորհրդային Միության Պոլիտբիւրոյի նախկին անդամ եւ ներկայիս Նախիջեւանի Գերագոյն խորհուրդի անդամ տըխրահռչակ Ալիեւը միջազգային ատեանի մը առջեւ պաշտօնապէս ամբաստանուի Արցախի հայութեան դէմ գործադրած ցեղասպանութեան ոճիրով, նոյն յանցանքով նաեւ ամբաստանուի ներկայ Ադրբեջանի խորհրդարանին առջեւ:

Կարելի է երեւակայել, որ հայտեաց, Արցախի հայութեան դժբախտութեան գլխաւոր դարբիններն մէկը հանդիսացող մթին ղեկավար մը, այսօր իր ազգակից պաշտօնակիցներուն կողմէ ամբաստանուի իր... հայասիրութեամբ: Ադրբեջանի խորհրդարանի ներկայ «նորընտիրները» Ալիեւէն որքա՞ն աւելի ազգայնամուլ եւ հայատեաց պէտք է ըլլան, որ չարիքի խորհրդանիշը եղող այդ զագրելի անձը դատապարտեն իր բարութեանը, տկարութեանը եւ հայկական Արցախին հանդէպ իր հաճոյակատարութեան համար: Թերեւս հոս կ'արժե քիչել, որ համայնավար երեսփոխանները մեծամասնութիւն կը կազմեն Ադրբեջանի նորընտիր խորհրդարանին, կամօքն Մոսկուայի եւ շնորհիւ ազերի ղեկավարներու դիւանագիտութեան, որոնք իրենց շահերուն պաշտպանութիւնը վստահած են քրեմլինի նոր տէրերուն, այլապէս հաւանաբար այլ երեւոյք ստացած կ'ըլլար Արցախին ներկայ կացութիւնը:

Հայտար Ալիեւ խորհրդարանին մէջ քննադատուած է, նոյնիսկ ամբաստանուած՝ թէ ան «բարեացակամ» (.) քաղաքականութիւն որդեգրեր է, հայերու նկատմամբ, Ադրբեջանական շրջաններու ֆոնտերը յատկացուցեր է ԼՂՄ-ին, հոն երկաթուղի կառուցեր է, բազմիցս այցելեր է Ղարաբաղ, սակայն ոչ մէկ անգամ չէ գտնուած անոր ազերաբնակ շրջանները, Աղղամի

շրջանէն հողեր կցեր է Ղարաբաղի եւ ստեղծեր է Ասկերանի շրջանը: Սակայն ամենէն շնական, իսկ արցախահայերու համար ամենէն տխուր չիշատակներ սրբնցող ամբաստանութիւնը կը մնայ հետեւեալը. Ալիեւ Արցախի «նախկին Ա. քարտուղար Գեւորգովին արժուացուցար է ԼՍՍՍՍՍ օրօք շքանշանի»:

Հայանուն այդ գործակալը Ալիեւին համար այն էր, ինչ որ այս վերջինն էր Բրեժնեւի համար. քննող կամակատար մը, հտպիտ մը: Հաւանաբար քիչ մը աւելի քան ծաղրածու մը Ալիեւի Նախիջեւան վերադարձը եւ իշխանութեան առաջին սանդիսամատին վրայ գտնուիլը ցոյց կուտայ, որ Ադրբեջանի նախկին սարսափազդու թիւ մէկ դէմքը բոլորովին չէր մոռցած նաեւ իր ծննդավայրը, չէր ուրացած իր հայրենակիցները եւ օգտակար եղած էր անոնց, մինչ Գեւորգով կը պատկանի ազգութեան գործակալներու այն յետին դասուն, որ իր փառքին եւ հանգիստին համար կը ծախէ իր ազգութիւնը եւ պատուհաս կը դառնայ իր հայրենակիցներուն: Ի վերջոյ, Գեւորգովին «շնորհուած» մեղաւնրը երեք մետաղի կտորներ են, զորս կրելու արժանի դասուելու համար քաղաքական ղեկավար մը պէտք է կեանքին մէջ միայն կորաքամակ յառաջացած ըլլայ:

Այս նախաբանը հարկադրաբար կատարեցինք հասնելու համար բուն խնդրին: Խորհրդարանին մէջ իր ինքնապաշտպանութեանը համար Ալիեւ կը քաջայայտեալ ահաւոր ճշմարտութիւն մը, որ միջազգային օրէնքով ոճիր մըն է: Նախկին առաջին քարտուղարը կը յայտնէ, որ իր օրով, 1966-1979, Արցախի «Հայերուն թիւը կրճատուեցաւ 10 առ հարիւր, իսկ ազերիներու թիւը աւելցաւ նոյն համեմատութեամբ»:

Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան ցեղասպանութեան վերաբերեալ օրէնսդրութեան համաձայն, Ալիեւ ցեղասպանութիւն մըն է, որ գործած է:

Վերոյիշեալ կանոնադրութեան 62-րդ յօդուածին համաձայն՝ «ցեղասպանութիւն կը նշանակէ հետեւեալ արարքներէն որեւէ մէկը, որ կը գործադրուի ազգային, տոհմային, ցեղային կամ կրօնական խումբ մը ամբողջութեամբ կամ մասամբ կործանելու դիտաւորութեամբ, ինչպէս՝ - (բ.) խումբին

անդամներուն պատճառով մարմնական թէ մտային լուրջ վնաս: - (գ.) Գիտակցաբար խումբը մատնել կեանքի այնպիսի պայմաններու, որոնք կը միտին անոր ամբողջական թէ մասնակի ֆիզիքական կործանումին»:

Ալիեւ համատարած ջարդ չէ վազմակերպած Արցախի մէջ, սակայն ան ստեղծած է «կեանքի այնպիսի պայմաններ», որ Արցախի ժողովուրդը ենթարկուի հոգեբանական հալածանքի, ազգային նուաստացումի, մատնուի ապագայի յոռետեսութեան, որպէսզի եւ լքէ իր հայրենական հողը ու դառնայ պանդուխտ, անդաստական եւ ծուլուի իր նոր շրջապատին մէջ: Նոյն ձեւով է, որ պարպուեցաւ Նախիջեւանը իր հայրենակցութենէն:

Ցեղասպանութեան օրէնքով պատժելի են նաեւ... (բ.) ցեղասպանութիւն գործելու դաւադրութիւնը, (գ.) ցեղասպանութիւն գործելու ուղղակի կամ հրապարակային գրգռութիւնը, (դ.) ցեղասպանութիւն գործելու փորձը:

Ահա նման «գրգռութիւն» եւ ցեղասպանութիւն «փորձ» մըն է որ ըրած կ'ըլլայ ազերի Խորհրդարանը, երբ նոյն նիստին կ'որոշէ «Ադրբեջանի Միլիցիայի Ինքնավար Զոկատներու ուղեկցութեամբ մեկնիլ Ղարաբաղ: Անոնք որ չեն ընդունիր ադրբեջանական սահմանադրութիւնը, իրաւունք չունին բնակելու եւ պէտք է անյապաղ հեռանան անկէ»:

Իսկ կուսակցութեան երկրորդ քարտուղար Պոլիանիշկոն առաջարկած է «խուժել Արցախ», եւ 1991-ը դարձնել «Ղարաբաղի նուաճման տարի»: Մենք գիտենք թէ ի՞նչ կը նշանակէ ազերի նուաճումը, եթէ նոյնիսկ առաջարկողը Բաքու գործուղուած գործակալ մըն է:

Ալիեւի «ցեղասպանութեան փորձը» մեր կողմէ միջազգային ատեան տարուի թէ ոչ, անոր վերոյիշեալ յայտարարութիւնը, սակայն, կը դառնայ առաջին վաւերագրութիւնը, որով հանրապետութեան մը ղեկավարը կ'ընդունի փոքրամասնութիւն մը իր պապեանական հողերէն աքսորելու մշակած, - եւ մասամբ գործադրած, - իր ծրագիրը:

Փաստաթուղթ մը, զոր պէտք է գիտնանք ըստ արժանույն գործածել: